

**Stowarzyszenie Gmin Przyjaznych
Energii Odnawialnej**

Adres do korespondencji:
Urząd Gminy Kobylnica
ul. Główna 20
76-251 Kobylnica

Kancelaria Senatu
ul. Wiejska 6/8
00 – 902 Warszawa

**PETYCJA DO SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Szanowne Państwo,

działając jako Przewodniczący Zarządu Stowarzyszenia Gmin Przyjaznych Energii Odnawialnej zwracam uwagę na pilną potrzebę zmiany przepisów prawa w celu wykonania wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 22 lipca 2020 r. w sprawie o sygn. K 4/19, zainicjowanej wnioskiem m.in. Rady Gminy Kobylnica.

UZASADNIENIE

A. Istota sprawy

Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 22 lipca 2020 r. w sprawie o sygn. K 4/19 [dalej: Wyrok TK] orzekł, że:

- I. Art. 17 pkt 2 ustawy z dnia 7 czerwca 2018 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw w zakresie, w jakim wprowadził z mocą wsteczną art. 2 pkt 1 i 6 oraz art. 3 pkt 1 tej ustawy, jest niezgodny z wywodzoną z art. 2 Konstytucji RP zasadą nieretroaktywności prawa (zasadą *lex retro non agit*).
- II. Przepis wymieniony w części I, w zakresie tam wskazanym, traci moc obowiązującą po upływie 18 (osiemnastu) miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

Przepis art. 17 pkt 2 ww. ustawy nowelizującej wprowadził z mocą wsteczną od 1 stycznia 2018 r. przepisy nadające nowe brzmienie definicjom legalnym „budowli” i „elektrowni

wiatrowej”. Treść tych definicji bezpośrednio determinuje wysokość dochodów gmin uzyskanych z podatku od nieruchomości.

Podatek od nieruchomości jest podatkiem rocznym (płatnym w ratach przez cały rok), w ramach którego elementy zobowiązania podatkowego są konkretyzowane przez złożenie deklaracji rocznej w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku (dla osób prawnych) albo przez wydanie przez organ podatkowy decyzji ustalającej (dla osób fizycznych). Zmiana definicji „budowli” i definicji „elektrowni wiatrowej” z mocą wsteczną spowodowała, że **gminy zostały pozbawione części swoich dochodów**, a ponadto zobowiązane do **zwrotu** nadpłaconego podatku od nieruchomości, pobranego za posadowione na ich terenie elektrownie wiatrowe za okres od stycznia do czerwca 2018 r.

Ustawa nowelizująca nie zawierała żadnych rozwiązań umożliwiających gminom dostosowanie się do nowych regulacji, które mogłyby minimalizować negatywne skutki zmiany prawa. W momencie uchwalania budżetów przez gminy, obowiązujące prawo jednoznacznie nakazywało szacować wpływy podatkowe na poziomie tych uzyskanych za 2017 r. Ustawa nowelizująca **nie przewidywała też jakiegokolwiek mechanizmu rekompensowania dochodów, które zostały odebrane gminom**. Wprowadzony przepis powodował wprawdzie korzystny efekt ekonomiczny dla tych podatników, którzy są właścicielami elektrowni wiatrowych, ale uszczuplał budżety gmin, na których terenie znajdują się takie elektrownie.

Wobec powyższego Trybunał stwierdził, że ustawodawca wprowadził z mocą wsteczną przepisy ściśle związane z prawem daninowym **w sytuacji, gdy nie było to konieczne**, nie zachowując przy tym zasady proporcjonalności i **pogarszając sytuację finansową gmin**, na terenie których zlokalizowane są elektrownie wiatrowe. Kwestionowana regulacja doprowadziła do negatywnych następstw dla gmin, których dochody z tytułu opodatkowania elektrowni wiatrowych zostały uszczuplone z mocą wsteczną, co utrudniło im realizację zadań własnych i ostatecznie było **niekorzystne dla mieszkańców** tych jednostek samorządu terytorialnego.

Trybunał Konstytucyjny uznał za uzasadnione zminimalizowanie oddziaływania wydanego wyroku na ukształtowane już stosunki prawne i zdecydował, że konieczne jest odroczenie terminu utraty mocy obowiązującej niezgodnej z Konstytucją regulacji. Trybunał dobitnie jednak stwierdził, że **w okresie odroczenia terminu utraty mocy obowiązującej zakwestionowanej regulacji ustawodawca ma obowiązek doprowadzić do stanu zgodnego z Konstytucją**, co w niniejszej sprawie **będzie wymagało ustanowienia odpowiednich rozwiązań ustawowych i zrekompensowania gminom strat** poniesionych w następstwie wprowadzenia z mocą wsteczną regulacji wpływającej na obniżenie ich dochodów z podatku od elektrowni wiatrowych.

W omawianym rozstrzygnięciu podkreślono również, że gdy nie zostanie on wykonany przez ustawodawcę i niezgodna z Konstytucją regulacja zostanie derogowana na jego mocy, konsekwencją będzie **odpowiedzialność odszkodowawcza Skarbu Państwa**.

Konieczne jest wobec powyższego **wprowadzenie zmian w przepisach prawa**, tj. w ustawie z dnia 7 czerwca 2018 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw, ewentualnie w innych ustawach (w szczególności w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane, ustawie z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, ustawie z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, względnie bezpośrednio w ustawie z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach